

и одринскитѣ сургучи. Иречекъ счита гагаузитѣ за потомци на куманитѣ⁴⁵, а Занетовъ мисли, че тѣ сж остатъци и потомци на прабългаритѣ. Ние мислимъ, че не ще бжде безосновно и прѣдположението, че тѣ сж сж-щински азиатски турци, каквито сж и останалитѣ въ Азия тѣхни по вѣра и народност брата караманлиитѣ и мохамеданитѣ турци и че се заселили въ България въ врѣме на византийското владичество. Името на гагаускитѣ села Карманлъ и Караманли⁴⁶ подкрѣпять нашето прѣдположение за произхода на гагаузитѣ.

§ 19.

Социаленъ съставъ на старото българско население.

Старитѣ българи, както и всички други стари и срѣдно-вѣковни народи, дѣлили лицата на двѣ съвсѣмъ противоположни категории: *робе* и *свободни*. Това раздѣление на хората старото общество считало за справедливо и даже естествено, и затова всички стари и срѣдно-вѣковни законодателства го узаконили.⁴⁷ Робството било институтъ на международното право (*jus gentium*) на старитѣ народи. Всички робе имали еднакво положение, защото споредъ римо-византийското законодателство не могло да има повече или по-малко робе (*in servorum conditione nulla est differentia*⁴⁸). Колкото и да била

⁴⁵ Иречекъ К. Пжтувания, 826—829. Държава, 166—171.

⁴⁶ Иречекъ К. Нѣколко бѣлѣжки и пр. Пс. XXXII и XXXIII 238.

⁴⁷ Милетичъ д-ръ Л. Стар. бѣлг. население, 17, 93, 110, 154.

⁴⁸ Законъ соудный людьмъ. Кратка редакц. и'і „Роди и дѣти. още насѣ глѣть. ли не имоуть имѣ вѣрѣ. ни г'и ни на г'а. рабъ ли, свободникъ ли. да послуухъ бывають“.

⁴⁸ Ἀρμενόπουλος Κ. Ἐξάβιβλος, Α. βιβλ. τίτλ. ικ'. „Καὶ ἡ μὲν τῶν δοῦλων τύχη οὐδεμίαν ἐπιδέχεται διαίρεσιν· οὐ γὰρ ἐστὶν εἰπεῖν ἐπ' αὐτῶν, μᾶλλον ἢ ἥττον δοῦλος. ἐστὶν οὖν ἄτομος ἡ δουλεία. ἐπὶ δὲ τῶν ἐλευθέρων πολλὰς εὐρίσκομεν διαφοράς. ἡ γὰρ εὐγενεὺς εἰσὶν ἢ ἀπελεύθεροι.“